

ระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

ว่าด้วยการแจ้งและการรับแจ้ง การออกใบอนุญาตหรือใบรับรอง การกำหนดอายุใบอนุญาต หรือใบรับรอง การต่ออายุใบอนุญาตหรือใบรับรอง การโอนใบอนุญาตหรือใบรับรอง การออกใบแทน ใบอนุญาตหรือใบรับรองสำหรับการครอบครองสัตว์ป่าสงวน ซากสัตว์ป่าสงวน สัตว์ป่าคุ้มครอง ซากสัตว์ป่าคุ้มครอง ผลิตภัณฑ์จากซากสัตว์ป่าคุ้มครอง และการจำหน่าย จำย หรือโอนสัตว์ป่าสงวน และสัตว์ป่าคุ้มครอง พ.ศ. ๒๕๖๔

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการแจ้งและการรับแจ้ง การออก ใบอนุญาต การออกใบรับรอง อายุใบอนุญาตหรือใบรับรอง การครอบครอง การต่ออายุใบอนุญาต หรือใบรับรอง การโอนใบอนุญาตหรือใบรับรอง การออกใบแทนใบอนุญาตหรือใบรับรอง และการจำหน่าย จำย หรือโอน ซึ่งชนิดสัตว์ป่าสงวนที่มีการตราพระราชกฤษฎีกาเพิ่มเติมตามมาตรา ๖ วรรคสอง และชนิดสัตว์ป่าคุ้มครองที่ออกกฎกระทรวงเพิ่มเติมตามมาตรา ๗ ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติสงวน และคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๐ วรรคสี่ และมาตรา ๑๑ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติ สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช จึงออกระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วย การแจ้งและการรับแจ้ง การออกใบอนุญาตหรือใบรับรอง การกำหนดอายุใบอนุญาตหรือใบรับรอง การต่ออายุใบอนุญาตหรือใบรับรอง การโอนใบอนุญาตหรือใบรับรอง การออกใบแทนใบอนุญาตหรือ ใบรับรองสำหรับการครอบครองสัตว์ป่าสงวน ซากสัตว์ป่าสงวน สัตว์ป่าคุ้มครอง ซากสัตว์ป่าคุ้มครอง ผลิตภัณฑ์จากซากสัตว์ป่าคุ้มครอง และการจำหน่าย จำย หรือโอนสัตว์ป่าสงวนและสัตว์ป่าคุ้มครอง พ.ศ. ๒๕๖๔”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้เมื่อพ้นกำหนดหกสิบวัน นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป เพื่อประโยชน์ในการบังคับใช้กฎหมายให้เป็นหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติงานแก่พนักงานเจ้าหน้าที่และ การใช้สิทธิของผู้รับอนุญาต ใบอนุญาต หนังสืออนุญาต หลักฐานการแจ้ง และใบรับรอง เกี่ยวกับสัตว์ป่าสงวน ซากสัตว์ป่าสงวน สัตว์ป่าคุ้มครอง ซากสัตว์ป่าคุ้มครอง ตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ ก่อนวันที่พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ มีผลใช้บังคับ เอกสารที่ออกโดยพนักงานเจ้าหน้าที่ดังกล่าว ที่ยังคงใช้ได้ต่อไปตามมาตรา ๑๑๗ แห่งพระราชบัญญัติ สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ ให้นำหมวด ๑ ยกเว้นส่วนที่ ๑ ส่วนที่ ๒ และส่วนที่ ๓ ของระเบียบนี้ ไปใช้บังคับแก่กรณีสัตว์ป่าสงวนและซากสัตว์ป่าสงวน และนำหมวด ๒ ของระเบียบนี้ ไปใช้บังคับแก่กรณีสัตว์ป่าคุ้มครองและซากสัตว์ป่าคุ้มครองดังกล่าว

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

“ใบอนุญาต” หมายความว่า ใบอนุญาตครอบครองสัตว์ป่าสงวนชั่วคราว หรือใบอนุญาตครอบครองสัตว์ป่าคุ้มครองชั่วคราว แล้วแต่กรณี

“ใบรับรอง” หมายความว่า ใบรับรองการครอบครองซากสัตว์ป่าสงวน หรือใบรับรองการครอบครองซากสัตว์ป่าหรือผลิตภัณฑ์จากซากสัตว์ป่าคุ้มครอง แล้วแต่กรณี

“ผลิตภัณฑ์จากซากสัตว์ป่าคุ้มครอง” หมายความว่า สิ่งของที่มนุษย์สร้างขึ้นโดยการเย็บ แกะสลัก ตัด หั่น ฟอก เจาะ บด เมา สกัด หรือกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใด ซึ่งมีส่วนประกอบหรือส่วนผสมจากซากสัตว์ป่าคุ้มครองหรือเปลี่ยนแปลงสภาพมาจากซากสัตว์ป่าคุ้มครอง ไม่ว่าจะมียุทธภัณฑ์เปลี่ยนแปลงไป หรือมีจำนวนหรือปริมาณ มากหรือน้อยเพียงใดก็ตาม

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้อธิบดีอาจมอบอำนาจให้ผู้อำนวยความสะดวกสำนักอนุรักษ์สัตว์ป่าหรือผู้อำนวยความสะดวกสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ แล้วแต่กรณี เป็นผู้พิจารณาออกใบอนุญาตหรือใบรับรองแทนก็ได้

หมวด ๑

การแจ้งและการรับแจ้ง การออกใบอนุญาตครอบครองสัตว์ป่าสงวนชั่วคราว การออกใบรับรอง การครอบครองซากสัตว์ป่าสงวน อายุใบอนุญาตหรือใบรับรอง การครอบครองสัตว์ป่าสงวนหรือซากสัตว์ป่าสงวน การต่ออายุใบอนุญาตหรือใบรับรอง การโอนใบอนุญาตหรือใบรับรอง การออกใบแทน ใบอนุญาตหรือใบรับรอง และการจำหน่าย จ่าย หรือโอนสัตว์ป่าสงวน

ส่วนที่ ๑

การแจ้งและการรับแจ้งสัตว์ป่าสงวน ซากสัตว์ป่าสงวน

ข้อ ๕ ในกรณีที่มีการตราพระราชกฤษฎีกาตามมาตรา ๖ กำหนดชนิดของสัตว์ป่าสงวนเพิ่มเติมจากพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ ให้ผู้ครอบครองซึ่งชนิดสัตว์ป่าสงวนหรือซากสัตว์ป่าสงวนดังกล่าว แจ้งรายการเกี่ยวกับชนิดและจำนวนของสัตว์ป่าสงวนหรือซากสัตว์ป่าสงวนนั้นตามแบบแจ้งการครอบครองพร้อมด้วยเอกสารหรือหลักฐาน และบันทึกชี้แจงรายละเอียดการได้มาซึ่งสัตว์ป่าสงวนหรือซากสัตว์ป่าสงวนตามที่ระบุไว้ในแบบแจ้งการครอบครองต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายในเวลาที่อธิบดีกำหนด

ข้อ ๖ การแจ้งการครอบครอง ให้แจ้ง ณ สถานที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ในท้องที่กรุงเทพมหานคร ให้แจ้ง ณ สำนักอนุรักษ์สัตว์ป่า กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

(๒) ในท้องที่จังหวัดอื่น นอกจาก (๑) ให้แจ้ง ณ สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์หรือสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์สาขาแห่งท้องที่นั้น

(๓) สถานที่อื่นตามที่อธิบดีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา โดยคำนึงถึงการอำนวยความสะดวกและการลดภาระแก่ผู้แจ้ง

การแจ้งตามวรรคหนึ่ง ผู้แจ้งอาจแจ้งโดยวิธีส่งทางไปรษณีย์ตอบรับ หรือวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ข้อ ๗ ผู้ครอบครองซึ่งชนิดสัตว์ป่าสงวนหรือซากสัตว์ป่าสงวน ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นผู้บรรลุนิติภาวะ

(๒) เป็นผู้มิกระทำความผิดหรือสิทธิครอบครอง หรือสิทธิที่จะใช้ประโยชน์ในสถานที่ที่มีสวัสดิภาพเหมาะสมในการเลี้ยงสัตว์ป่าสงวนได้อย่างมีสวัสดิภาพหรือสถานที่ที่มีความปลอดภัยในการเก็บรักษาซากสัตว์ป่าสงวน

(๓) เป็นผู้ได้รับใบอนุญาตครอบครองสัตว์ป่าคุ้มครองชั่วคราว หรือใบรับรองการครอบครองซากสัตว์ป่าคุ้มครอง หรือหนังสือรับรองการครอบครองผลิตภัณฑ์จากซากสัตว์ป่าคุ้มครอง กรณีเป็นชนิดสัตว์ป่าคุ้มครองที่มีการตราพระราชกฤษฎีกาเปลี่ยนแปลงให้เป็นสัตว์ป่าสงวน

(๔) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๕) ไม่อยู่ระหว่างรับโทษจำคุกในเรือนจำ เพราะต้องคำพิพากษา หรืออยู่ระหว่างการถูกควบคุมตัวในเรือนจำ

(๖) ไม่เคยกระทำความผิดอาญาตามกฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า ซึ่งมีอัตราโทษจำคุกขั้นสูงตั้งแต่หกเดือนขึ้นไป

ในกรณีที่ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นนิติบุคคล ต้องมีคุณสมบัติตาม (๒) และ (๓) และผู้มีอำนาจลงนามผูกพันนิติบุคคลนั้น ต้องไม่มีลักษณะต้องห้ามตาม (๔) (๕) และ (๖) ด้วย

ข้อ ๘ เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้รับแจ้งการครอบครองตามข้อ ๕ แล้ว ให้ลงทะเบียนการรับแจ้งการครอบครองและออกใบรับแจ้งการครอบครองให้แก่ผู้ครอบครองเพื่อเก็บไว้เป็นหลักฐานพร้อมเก็บสำเนาใบรับแจ้งการครอบครองไว้เป็นหลักฐานในการตรวจสอบ และดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้แจ้งการครอบครอง และรายละเอียดตามแบบแจ้งการครอบครอง เอกสาร และหลักฐานที่เกี่ยวข้อง

ในกรณีที่เห็นว่าเอกสาร หลักฐานตามแบบแจ้งไม่ถูกต้องหรือไม่ครบถ้วน ให้พนักงานเจ้าหน้าที่แจ้งให้ผู้แจ้งการครอบครองแก้ไขเพิ่มเติมการแจ้งการครอบครองหรือจัดส่งเอกสารหรือหลักฐานให้ถูกต้องและครบถ้วนภายในระยะเวลาที่พนักงานเจ้าหน้าที่กำหนด หากผู้แจ้งการครอบครองไม่แก้ไขเพิ่มเติมการแจ้งการครอบครองหรือไม่จัดส่งเอกสารหรือหลักฐานให้ถูกต้องและครบถ้วนภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้ถือว่าผู้แจ้งการครอบครองไม่ประสงค์จะแจ้งครอบครองสัตว์ป่าสงวนหรือซากสัตว์ป่าสงวนต่อไป และให้พนักงานเจ้าหน้าที่จำหน่ายเรื่องออกจากสารบบ

(๒) ตรวจสอบชนิดและจำนวนสัตว์ป่าสงวนหรือซากสัตว์ป่าสงวนที่แจ้ง ชนิดของสัตว์ป่าสงวนที่กำหนดเพิ่มเติมอยู่ก่อนวันที่พระราชกฤษฎีกามีผลใช้บังคับและความชอบด้วยกฎหมาย ของการได้มาซึ่งสัตว์ป่าสงวนหรือซากสัตว์ป่าสงวนดังกล่าว

เพื่อความสะดวกในการตรวจสอบซึ่งชนิดและจำนวนสัตว์ป่าสงวนหรือซากสัตว์ป่าสงวน หากพนักงานเจ้าหน้าที่พิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นชนิดสัตว์ป่าสงวนซึ่งสามารถดูแลการเคลื่อนย้ายได้ง่าย อย่างมีสวัสดิภาพต่อตัวสัตว์ หากไม่จำเป็นต้องตรวจสอบสถานที่ครอบครอง ผู้แจ้งการครอบครอง อาจนำมาให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบยังสถานที่รับแจ้งก็ได้ กรณีที่ผู้ครอบครองประสงค์จะให้พนักงานเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินั้นนอกเวลาราชการหรือนอกสถานที่ ให้ยื่นคำขอตามมาตรา ๗๕ แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒

ในกรณีตรวจสอบแล้วเห็นว่าสัตว์ป่าสงวนหรือซากสัตว์ป่าสงวนที่นำมาแจ้ง นำเชื่อว่าไม่ชอบด้วยกฎหมาย และไม่อาจออกใบอนุญาตหรือใบรับรองได้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ยึดหรืออายัดสัตว์ป่าสงวนหรือซากสัตว์ป่าสงวนตามมาตรา ๘๑ (๔) แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒

(๓) ตรวจสอบสถานที่ครอบครองสัตว์ป่าสงวน ในกรณีที่พิจารณาแล้วเห็นว่าต้องมีการตรวจสอบ เพื่อให้สถานที่เลี้ยงสัตว์ป่าสงวนมีสวัสดิภาพต่อตัวสัตว์ตามชนิดและจำนวนที่มีในครอบครอง และสถานที่เก็บรักษาซากสัตว์ป่าสงวนเหมาะสมแก่การครอบครอง หรือเพื่อไม่ให้ก่อให้เกิดอันตราย เหตุเดือดร้อนรำคาญแก่ผู้อยู่อาศัยใกล้เคียง หรือเกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

ในกรณีที่ตรวจสอบแล้วพบว่าสถานที่เลี้ยงสัตว์ป่าสงวนหรือสถานที่เก็บรักษาซากสัตว์ป่าสงวน ไม่มีสวัสดิภาพ ความเหมาะสม หรือความปลอดภัยเพียงพอ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่สั่งให้ผู้แจ้งการครอบครอง แก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสมกับชนิดและจำนวนของสัตว์ป่าสงวนนั้นภายในระยะเวลาที่กำหนด หากไม่สามารถดำเนินการภายในระยะเวลาที่กำหนดได้ ให้อธิบดีมีคำสั่งไม่ออกใบอนุญาตหรือใบรับรองให้แก่ผู้แจ้งการครอบครอง

ความวรรคหนึ่งใน (๑) และ (๓) เรื่องการออกใบอนุญาตครอบครองสัตว์ป่าสงวนชั่วคราว ใบรับรองการครอบครองซากสัตว์ป่าสงวนตามส่วนที่ ๓ มิให้นำมาใช้บังคับแก่ผู้รับใบอนุญาตให้จัดตั้งและดำเนินกิจการสวนสัตว์ หรือสวนสัตว์ที่หน่วยงานของรัฐจัดตั้งตามหน้าที่ ซึ่งครอบครองสัตว์ป่าสงวนหรือซากสัตว์ป่าสงวนในกิจการสวนสัตว์ อยู่ก่อนวันที่พระราชกฤษฎีกาตามมาตรา ๖ กำหนดชนิดของสัตว์ป่าสงวนเพิ่มเติมมีผลใช้บังคับ เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการตามวรรคหนึ่ง (๒) แล้วให้ผู้รับใบอนุญาตให้จัดตั้งและดำเนินกิจการสวนสัตว์ แจ้งรายละเอียดการครอบครองสัตว์ป่าสงวนหรือซากสัตว์ป่าสงวนชนิดที่เพิ่มเติมขึ้น ตามระเบียบว่าด้วยการแจ้งจำนวนเพิ่มขึ้นหรือลดลงของสัตว์ป่าที่ออกตามความในมาตรา ๓๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ หรือสวนสัตว์ที่หน่วยงานของรัฐจัดตั้งตามหน้าที่ แจ้งรายละเอียดการครอบครองสัตว์ป่าสงวนหรือ

ซากสัตว์ป่าสงวนชนิดที่เพิ่มเติมขึ้น ตามระเบียบว่าด้วยการจัดส่งข้อมูลเกี่ยวกับสัตว์ป่าและซากสัตว์ป่า ที่อยู่ในความครอบครองที่ออกตามความในมาตรา ๓๘ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒

เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการตรวจสอบตามวรรคหนึ่งแล้ว เห็นว่าผู้แจ้งการครอบครอง มีคุณสมบัติครบถ้วนและไม่มีลักษณะต้องห้าม และสถานที่เลี้ยงสัตว์ป่าสงวนหรือสถานที่เก็บรักษา ซากสัตว์ป่าสงวน มีสวัสดิภาพ เหมาะสม และความปลอดภัยเพียงพอ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่จัดทำ เครื่องหมายประจำตัวสัตว์ป่าสงวนหรือซากสัตว์ป่าสงวนดังกล่าว หรืออาจมอบให้ผู้ครอบครองสัตว์ป่าสงวน หรือซากสัตว์ป่าสงวนจัดทำเครื่องหมายภายใต้การกำกับดูแลของพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามวิธีการ และรูปแบบที่อธิบดีกำหนดเพื่อดำเนินการออกใบอนุญาตหรือใบรับรองตามส่วนที่ ๓ ต่อไป

เครื่องหมายประจำตัวสัตว์ ให้หมายความรวมถึง ภาพถ่าย บันทึกข้อมูล หรือการเก็บ หลักฐานอื่นที่ใช้ระบุตัวสัตว์ป่าสงวนหรือซากสัตว์ป่าสงวนด้วย

ส่วนที่ ๒

การจำหน่าย จ่าย หรือโอนสัตว์ป่าสงวน

ข้อ ๙ เมื่อได้แจ้งการครอบครองแล้ว หากผู้แจ้งการครอบครองประสงค์จะจำหน่าย จ่าย หรือโอนสัตว์ป่าสงวนที่แจ้งไว้ ไม่ว่าจะทั้งหมดหรือบางส่วน ให้แก่ผู้รับใบอนุญาตจัดตั้งและประกอบ กิจกรรมสวนสัตว์ หรือสวนสัตว์ที่หน่วยงานของรัฐจัดตั้งตามหน้าที่ ตามมาตรา ๑๐ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ ให้นำความในข้อ ๘ วรรคหนึ่ง (๒) และ (๓) มาใช้บังคับแก่การตรวจสอบของพนักงานเจ้าหน้าที่ในการพิจารณาการจำหน่าย จ่าย หรือโอนซึ่งสัตว์ป่าสงวนด้วย

เมื่อเห็นว่าผู้รับการจำหน่าย จ่าย หรือโอนสัตว์ป่าสงวน มีสถานที่เลี้ยงสัตว์ป่าสงวนที่มีสวัสดิภาพ เหมาะสม และความปลอดภัยเพียงพอให้มีหนังสืออนุญาต และแจ้งให้ผู้ครอบครองดำเนินการจำหน่าย จ่าย หรือโอนสัตว์ป่าสงวนนั้น ให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวัน เมื่อได้รับหนังสืออนุญาตแล้วให้ผู้รับ ใบอนุญาตให้จัดตั้งและดำเนินกิจกรรมสวนสัตว์หรือสวนสัตว์ที่หน่วยงานของรัฐจัดตั้งตามหน้าที่นั้น ดำเนินการแจ้งสัตว์ป่าสงวนที่เพิ่มขึ้น และให้นำความในข้อ ๘ วรรคสองมาใช้บังคับโดยอนุโลม

เมื่อครบกำหนดระยะเวลาตามวรรคสองหรือดำเนินการจำหน่าย จ่าย หรือโอนสัตว์ป่าสงวน แล้วเสร็จ ให้นำความในข้อ ๘ วรรคสองในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการแจ้งการเปลี่ยนแปลงชนิดและ จำนวนสัตว์ป่าสงวน มาใช้บังคับแก่ผู้รับจำหน่าย จ่าย หรือโอนสัตว์ป่าสงวน เท่ากับชนิดและจำนวน สัตว์ป่าสงวนที่ได้รับจากการจำหน่าย จ่าย หรือโอนตามความเป็นจริง โดยอนุโลม

ในกรณีที่ผู้รับการจำหน่าย จ่าย หรือโอน รับโอนสัตว์ป่าสงวนของผู้แจ้งการครอบครอง ไม่หมดตามจำนวนที่ได้แจ้งไว้และผู้แจ้งการครอบครองประสงค์จะครอบครองสัตว์ป่าสงวนที่เหลืออยู่ต่อไป ให้ดำเนินการตามข้อ ๘ แต่หากผู้แจ้งการครอบครองไม่ประสงค์จะครอบครองสัตว์ป่าสงวนต่อไป ให้สัตว์ป่าสงวนนั้นตกเป็นของแผ่นดิน

ข้อ ๑๐ การจำหน่าย จ่าย หรือโอนสัตว์ป่าสงวน ให้แก่ผู้รับใบอนุญาตให้จัดตั้งและดำเนินกิจการสวนสัตว์หรือสวนสัตว์ที่หน่วยงานของรัฐจัดตั้งตามหน้าที่ ที่มีได้ปฏิบัติตามข้อ ๙ ย่อมตกเป็นโมฆะ

ส่วนที่ ๓

การออกใบอนุญาตครอบครองสัตว์ป่าสงวนชั่วคราวและใบรับรองการครอบครองซากสัตว์ป่าสงวน

ข้อ ๑๑ เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการตามข้อ ๘ เรียบร้อยแล้ว กรณีเป็นสัตว์ป่าสงวน หากผู้แจ้งการครอบครองประสงค์จะครอบครองสัตว์ป่าสงวนตามรายการที่แจ้งต่อไปไม่ว่าจะทั้งหมดหรือบางส่วน ซึ่งได้รับการตรวจสอบชนิดและจำนวนสัตว์ป่าสงวนที่คงเหลือแล้ว ให้อธิบดีออกใบอนุญาตให้แก่ผู้แจ้งการครอบครองตามจำนวนที่ต้องการครอบครองนั้น ส่วนสัตว์ป่าสงวนที่เหลือหากมิได้จำหน่าย จ่าย หรือโอนให้แก่ผู้รับใบอนุญาตจัดตั้งและประกอบกิจการสวนสัตว์หรือสวนสัตว์ที่หน่วยงานของรัฐจัดตั้งตามหน้าที่ตามข้อ ๙ ให้สัตว์ป่าสงวนที่เหลือนั้นตกเป็นของแผ่นดิน

ข้อ ๑๒ กรณีเป็นซากสัตว์ป่าสงวน ภายใต้บังคับข้อ ๑๘ วรรคสี่ เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการตามข้อ ๘ เรียบร้อยแล้ว หากผู้แจ้งการครอบครองประสงค์จะครอบครองซากสัตว์ป่าตามรายการที่แจ้งต่อไป ให้อธิบดีออกใบรับรองให้แก่ผู้แจ้งการครอบครอง แต่หากผู้แจ้งการครอบครองไม่ประสงค์จะครอบครองซากสัตว์ป่าไม่ว่าจะทั้งหมดหรือบางส่วน ให้ซากสัตว์ป่าสงวนนั้นตกเป็นของแผ่นดิน

ข้อ ๑๓ เมื่อออกใบอนุญาต หรือใบรับรอง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีหนังสือแจ้งผู้ครอบครองทราบ ให้ชำระค่าธรรมเนียมใบอนุญาตหรือใบรับรองภายในสามสิบวัน เมื่อผู้แจ้งการครอบครองได้ชำระค่าธรรมเนียมใบอนุญาตหรือใบรับรองแล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ออกหลักฐานการชำระเงินให้แก่ผู้ครอบครองเพื่อนำมาแสดง ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ในการขอรับใบอนุญาตหรือใบรับรอง แล้วแต่กรณี

ส่วนที่ ๔

อายุใบอนุญาตหรือใบรับรอง

ข้อ ๑๔ ใบอนุญาตและใบรับรองสิ้นสุดลงเฉพาะตัวสัตว์ป่าสงวนหรือซากสัตว์ป่าสงวนที่ระบุไว้ในใบอนุญาตหรือใบรับรอง และเฉพาะตัวผู้รับใบอนุญาตหรือใบรับรอง ในกรณีดังต่อไปนี้

- (๑) สัตว์ป่าสงวน ตามที่ได้รับอนุญาตไว้ในใบอนุญาตตายลง
- (๒) ซากสัตว์ป่าสงวน ตามที่ได้รับใบรับรองให้ครอบครอง เสื่อมสภาพทั้งชิ้นโดยสิ้นเชิง

- (๓) สัตว์ป่าสงวน หรือซากสัตว์ป่าสงวน สูญหายเป็นการถาวร
- (๔) ผู้ได้รับใบอนุญาตหรือใบรับรองถึงแก่ความตาย หรือนิติบุคคลเลิกกัน ในกรณีผู้ได้รับใบอนุญาตหรือใบรับรองเป็นนิติบุคคล
- (๕) เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการโอนใบอนุญาตหรือใบรับรองให้แก่ผู้รับโอนรายใหม่ เป็นที่เรียบร้อยแล้ว
- (๖) ผู้รับใบอนุญาตได้ส่งมอบสัตว์ป่าสงวนให้แก่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และดำเนินการตามระเบียบว่าด้วยการรับมอบสัตว์ป่าตามมาตรา ๑๖ วรรคสองแห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒
- (๗) สัตว์ป่าสงวนหรือซากสัตว์ป่าสงวนตกเป็นของกลางในคดีอาญา หรือถูกยึดในการบังคับคดีทางแพ่งหรือทางปกครอง
- (๘) ผู้รับใบอนุญาตหรือใบรับรอง ขอยกเลิกใบอนุญาตหรือใบรับรองทั้งหมดหรือบางส่วน แล้วแต่กรณี
- (๙) ใบอนุญาตหรือใบรับรองถูกเพิกถอนทั้งหมดหรือบางส่วน แล้วแต่กรณี
- ในกรณีที่สัตว์ป่าสงวนของผู้รับใบอนุญาตให้ครอบครองตายลงทั้งหมดหรือซากสัตว์ป่าสงวนที่ได้ใบรับรองเสื่อมสภาพลงโดยสิ้นเชิงทุกชิ้น ให้ใบอนุญาตหรือใบรับรองนั้นสิ้นผล และให้ผู้ได้รับใบอนุญาตหรือใบรับรองแจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบภายในสามสิบวัน พร้อมส่งคืนใบอนุญาตหรือใบรับรอง และให้พนักงานเจ้าหน้าที่ประทับตรายกเลิกการใช้
- ในกรณีตาม (๓) หากสัตว์ป่าสงวนหรือซากสัตว์ป่าสงวนหลงหายหรือถูกลักขโมย หรือในกรณี (๑) และ (๒) เป็นการตายหรือเสื่อมสภาพทั้งชิ้นโดยสิ้นเชิงบางจำนวนตามที่ได้รับใบอนุญาตหรือใบรับรอง ให้นำความในข้อ ๒๑ มาใช้บังคับแก่ใบอนุญาตหรือใบรับรองต่อไป
- ในกรณีตาม (๔) และ (๘) ให้ดำเนินการตามข้อ ๑๗ และข้อ ๑๘ ของส่วนที่ ๖ เรื่องการโอนใบอนุญาตหรือใบรับรอง

ส่วนที่ ๕ การออกใบแทนใบอนุญาตหรือใบรับรอง

ข้อ ๑๕ ในกรณีที่ใบอนุญาตหรือใบรับรองสูญหาย ถูกทำลาย หรือชำรุดเสียหาย ในสาระสำคัญ ให้ผู้รับใบอนุญาตหรือผู้รับใบรับรองยื่นคำขอใบแทนใบอนุญาตหรือใบแทนใบรับรองต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ พร้อมด้วยใบอนุญาตหรือใบรับรองเดิม และเอกสารหรือหลักฐานตามที่ระบุไว้ในคำขอใบแทนใบอนุญาตหรือใบรับรอง ณ สถานที่และวิธีการตามข้อ ๖

เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ตรวจสอบคำขอรวมทั้งเอกสารและหลักฐานตามวรรคหนึ่งแล้วเห็นว่าถูกต้องและครบถ้วน ตรวจสอบแล้วพบว่าผู้ขอใบแทนใบอนุญาตหรือใบแทนใบรับรองเป็นผู้รับใบอนุญาตหรือใบรับรอง และใบอนุญาตหรือใบรับรองนั้นสูญหาย ถูกทำลาย หรือชำรุดเสียหาย

ในสาระสำคัญจริง ให้ออกใบแทนใบอนุญาตหรือใบรับรองให้กับผู้ยื่นคำขอภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับคำขอใบแทนใบอนุญาตหรือใบรับรอง

การออกใบแทนใบอนุญาตหรือใบรับรองตามวรรคสอง ให้ใช้แบบใบอนุญาตหรือแบบใบรับรองเดิม และระบุคำว่า “ใบแทน” ด้วยหมึกสีแดงไว้ด้านบนของใบอนุญาตหรือใบรับรอง และให้ระบุ วัน เดือน ปีที่ออกใบแทนใบอนุญาตหรือใบรับรอง พร้อมทั้งลงลายมือชื่อและตำแหน่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ออกใบแทนใบอนุญาตหรือใบรับรองกำกับไว้ด้วย

ส่วนที่ ๖

การโอนใบอนุญาตหรือใบรับรอง

ข้อ ๑๖ กรณีผู้รับใบอนุญาตจัดตั้งและประกอบกิจการสวนสัตว์ หรือสวนสัตว์ที่หน่วยงานของรัฐ จัดตั้งตามหน้าที่ ประสงค์จะขอรับโอนใบอนุญาตหรือใบรับรอง จากผู้รับใบอนุญาตหรือผู้รับใบรับรอง ให้ยื่นคำขอต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ พร้อมด้วยเอกสารหรือหลักฐานตามที่ระบุไว้ในแบบคำขอโอน ใบอนุญาตหรือใบรับรอง ณ สถานที่และวิธีการตามข้อ ๖

ให้นำความในข้อ ๘ ข้อ ๑๑ ข้อ ๑๒ และข้อ ๑๓ มาใช้บังคับแก่การพิจารณาคำขอโอน ใบอนุญาตหรือใบรับรอง โดยอนุโลม

ในการตรวจสอบสถานที่เลี้ยงสัตว์ป่าสงวนหรือสถานที่เก็บรักษาซากสัตว์ป่าสงวนของผู้ขอรับโอน ใบอนุญาตหรือใบรับรองแล้ว พบว่าไม่มีสวัสดิภาพ ความเหมาะสม และความปลอดภัยเพียงพอ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่สั่งให้แก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสมภายในระยะเวลาที่กำหนด หากไม่สามารถ ดำเนินการภายในระยะเวลาที่กำหนดได้ให้อธิบดีมีคำสั่งไม่ออกใบอนุญาตหรือใบรับรองให้แก่ผู้ขอรับโอน ใบอนุญาตหรือใบรับรอง

ข้อ ๑๗ กรณีที่ผู้รับใบอนุญาตหรือผู้รับใบรับรองถึงแก่ความตาย หรือขาดคุณสมบัติหรือ มีลักษณะต้องห้ามตามข้อ ๗ หรือนิติบุคคลเลิกกันเป็นเหตุให้ไม่สามารถเลี้ยงสัตว์ป่าสงวนได้ หาก ทายาท หรือผู้จัดการมรดก หรือผู้ชำระบัญชี หรือผู้สืบสิทธิตามกฎหมายในการรับโอนใบอนุญาตหรือ ใบรับรองกรณีเป็นนิติบุคคลประสงค์จะครอบครองสัตว์ป่าสงวนหรือซากสัตว์ป่าสงวนต่อไป ให้ยื่นคำขอ รับโอนใบอนุญาตหรือใบรับรองต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ พร้อมด้วยเอกสารหรือหลักฐานตามที่ระบุไว้ ในคำขอรับโอนใบอนุญาตหรือใบรับรอง ณ สถานที่และวิธีการตามข้อ ๖ ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ ผู้รับใบอนุญาตหรือผู้รับใบรับรองตาย หรือขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามนั้น

ให้นำความในข้อ ๘ ข้อ ๑๑ ข้อ ๑๒ และข้อ ๑๓ มาใช้บังคับแก่การพิจารณาคำขอโอน ใบอนุญาตด้วย โดยอนุโลม

เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้พิจารณาคำขอรวมทั้งเอกสารและหลักฐานตามวรรคหนึ่งแล้วเห็นว่าถูกต้องและครบถ้วน ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ออกใบอนุญาตหรือใบรับรองให้แก่ผู้รับโอนใบอนุญาตหรือใบรับรองโดยมีเงื่อนไขตามใบอนุญาตหรือใบรับรองเดิม และให้กำกับคำว่า “โอนใบอนุญาต” หรือ “โอนใบรับรอง” พร้อมชื่อผู้โอน และระบุวัน เดือน ปี ที่ออกใบอนุญาตหรือใบรับรองดังกล่าวไว้ด้วย สำหรับใบอนุญาตหรือใบรับรองเดิมให้ประทับตรายกเลิกการใช้

ข้อ ๑๘ นอกจากที่บัญญัติไว้ในกฎหมายหรือระเบียบนี้ ให้สัตว์ป่าสงวนหรือซากสัตว์ป่าสงวนตกเป็นของแผ่นดิน ในกรณีดังต่อไปนี้

- (๑) ผู้รับใบอนุญาตหรือใบรับรองถึงแก่ความตายและไม่มีทายาท
- (๒) ทายาทหรือผู้จัดการมรดกของผู้ได้รับใบอนุญาตหรือใบรับรอง ไม่ประสงค์จะรับโอนใบอนุญาตหรือใบรับรอง
- (๓) นิติบุคคลซึ่งเป็นผู้รับใบอนุญาตหรือใบรับรองนั้นเลิกกัน และผู้ชำระบัญชี หรือผู้สืบสิทธิของนิติบุคคลนั้น ไม่ประสงค์จะรับโอนใบอนุญาตหรือใบรับรองนั้น หรือไม่อาจจะรับโอนใบอนุญาตหรือใบรับรองนั้นได้

- (๔) นิติบุคคลผู้รับใบอนุญาตหรือใบรับรองถูกพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด
- (๕) พ้นกำหนดระยะเวลายื่นคำขอรับโอนใบอนุญาตหรือใบรับรอง ตามข้อ ๑๖ วรรคหนึ่ง
- (๖) พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบสถานที่ที่จะเลี้ยงสัตว์ป่าสงวนหรือสถานที่เก็บรักษาซากสัตว์ป่าสงวนของผู้จะขอรับโอนใบอนุญาตหรือใบรับรองตามข้อ ๑๖ แล้ว มีคำสั่งไม่อนุญาต

ในกรณีเช่นนี้ให้ผู้ครอบครองสัตว์ป่าสงวนหรือซากสัตว์ป่าสงวนของผู้ตายหรือของนิติบุคคลที่เลิกกันตามข้อ ๑๗ ส่งมอบสัตว์ป่าสงวนหรือซากสัตว์ป่าสงวนนั้น พร้อมใบอนุญาตหรือใบรับรองให้แก่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช โดยเร็ว ทั้งนี้ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ผู้รับใบอนุญาตหรือใบรับรองถึงแก่ความตายหรือนิติบุคคลเลิกกันนั้น

ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตไม่ประสงค์จะเลี้ยงสัตว์ป่าสงวนหรือผู้รับใบรับรองไม่ประสงค์จะครอบครองซากสัตว์ป่าสงวน ให้ขอยกเลิกใบอนุญาตหรือใบรับรองต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ และให้นำความในวรรคสองมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ห้ามมิให้ผู้รับใบอนุญาตฆ่าหรือทำร้ายสัตว์ป่าสงวนที่ตนครอบครอง ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตฆ่าหรือทำร้ายสัตว์ป่าสงวนดังกล่าวจนถึงแก่ความตาย พนักงานเจ้าหน้าที่จะออกใบรับรองให้แก่ผู้รับใบอนุญาตนั้นไม่ได้

ข้อ ๑๙ สัตว์ป่าสงวนหรือซากสัตว์ป่าสงวน ที่ตกอยู่ในความครอบครองของทายาท ผู้จัดการมรดก ผู้สืบสิทธิของผู้รับใบอนุญาตหรือใบรับรอง ในช่วงระยะเวลาหกสิบวันตามข้อ ๑๗ มิให้ถือว่าทายาท ผู้จัดการมรดก ผู้สืบสิทธิดังกล่าว มีความผิดฐานมิไว้ในครอบครองซึ่งสัตว์ป่าสงวนหรือซากสัตว์ป่าสงวน ตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒

ข้อ ๒๐ การโอนการครอบครองสัตว์ป่าสงวนหรือซากสัตว์ป่าสงวน ที่พนักงานเจ้าหน้าที่มิได้ออกใบอนุญาตหรือใบรับรองให้ตามส่วนนี้ ย่อมตกเป็นโมฆะ

ส่วนที่ ๗

การควบคุมการครอบครองสัตว์ป่าสงวนหรือซากสัตว์ป่าสงวน

ข้อ ๒๑ เพื่อประโยชน์ในการควบคุมการครอบครองสัตว์ป่าสงวนหรือซากสัตว์ป่าสงวน ให้เป็นไปโดยถูกต้อง ในกรณีที่สัตว์ป่าสงวนเพิ่มขึ้นจากการขยายพันธุ์ตามธรรมชาติหรือลดลง อันเนื่องจากการตาย หรือซากสัตว์ป่าสงวนมีจำนวนเพิ่มขึ้นหรือลดลงจากการเปลี่ยนแปลงสภาพ ผลัดเขา ผลัดขน หลุด ขำรุด เสียหาย ให้ผู้รับใบอนุญาตหรือผู้รับใบรับรองแจ้งเป็นหนังสือให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบภายในหกสิบวัน นับแต่วันที่มีการเปลี่ยนแปลงสภาพหรือจำนวน ตามแบบแจ้งการเปลี่ยนแปลงสภาพหรือจำนวนสัตว์ป่าสงวนหรือซากสัตว์ป่าสงวน

ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบเปลี่ยนแปลงสภาพและจำนวนที่แจ้งนั้น เมื่อตรวจสอบแล้วพบว่ามีการเปลี่ยนแปลงตามที่แจ้งจริง และพิจารณาแล้วว่าการเปลี่ยนแปลงสภาพและจำนวนเป็นไปตามข้อกำหนดในวรรคหนึ่ง ให้จัดแจ้งการเปลี่ยนแปลงในใบอนุญาตหรือใบรับรองโดยระบุรายละเอียดของสัตว์ป่าสงวนหรือซากสัตว์ป่าสงวนให้ตรงตามความเป็นจริง หรือออกใบรับรองใหม่กรณีเป็นการเปลี่ยนแปลงจากสัตว์ป่าสงวนเป็นซากสัตว์ป่าสงวน

หากตรวจสอบแล้วพบว่าข้อเท็จจริงไม่เป็นตามที่ได้แจ้งไว้ตามวรรคหนึ่งและมีสัตว์ป่าสงวนหรือซากสัตว์ป่าสงวนเพิ่มมากขึ้น ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ยึดหรืออายัดสัตว์ป่าสงวนหรือซากสัตว์ป่าสงวนที่เพิ่มขึ้นนั้น ตามมาตรา ๘๑ (๔) แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒

กรณีสัตว์ป่าสงวนหรือซากสัตว์ป่าสงวน สูญหายไปจากการครอบครองทั้งหมดตามใบอนุญาตหรือใบรับรอง ให้ผู้รับใบอนุญาตหรือใบรับรองแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นหนังสือภายในสามสิบวัน พร้อมนำส่งใบอนุญาตหรือใบรับรอง และแนบสำเนาบันทึกประจำวันที่ระบุสาเหตุการสูญหายให้พนักงานเจ้าหน้าที่บันทึกและเก็บใบอนุญาตหรือใบรับรองนั้นไว้ หากภายหลังผู้ได้รับใบอนุญาตหรือใบรับรองได้รับสัตว์ป่าสงวนหรือซากสัตว์ป่าสงวนที่สูญหายนั้นคืนมา แล้วแต่กรณี ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบสัตว์ป่าสงวนหรือซากสัตว์ป่าสงวนนั้นตรงตามชนิดและจำนวนที่เคยรับแจ้งการสูญหายไว้หรือไม่ หากชนิดและจำนวนสัตว์ป่าสงวนหรือซากสัตว์ป่าสงวนตรงกับที่เคยรับแจ้งการสูญหายไว้ ให้คืนใบอนุญาตหรือใบรับรองแก่ผู้รับใบอนุญาตหรือใบรับรอง

กรณีเป็นการสูญหายบางส่วน ให้ผู้รับใบอนุญาตหรือใบรับรองแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นหนังสือภายในสามสิบวัน พร้อมแนบสำเนาบันทึกประจำวันที่ระบุสาเหตุการสูญหาย เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบแล้วพบว่ามีการสูญหายตามที่แจ้งจริง ให้จัดแจ้งการเปลี่ยนแปลงในใบอนุญาตหรือใบรับรองโดยระบุรายละเอียดของสัตว์ป่าสงวนหรือซากสัตว์ป่าสงวนให้ตรงตามความเป็นจริง หากภายหลังผู้ได้รับใบอนุญาตหรือใบรับรองได้รับสัตว์ป่าสงวนหรือซากสัตว์ป่าสงวนที่สูญหายนั้นคืนมา

ให้จัดแจ้งการเปลี่ยนแปลงในใบอนุญาตหรือใบรับรองโดยระบุรายละเอียดของสัตว์ป่าสงวนหรือซากสัตว์ป่าสงวนให้ตรงตามความเป็นจริงอีกครั้ง

ข้อ ๒๒ ผู้รับใบอนุญาตหรือใบรับรองต้องดูแลรักษาสัตว์ป่าสงวนหรือเก็บซากสัตว์ป่าสงวนนั้นไว้ ณ สถานที่ที่ระบุไว้ในใบอนุญาตหรือใบรับรองโดยเคร่งครัด

กรณีประสงค์จะเปลี่ยนแปลงสถานที่เลี้ยงสัตว์ป่าสงวนหรือเก็บรักษาซากสัตว์ป่าสงวน ให้ผู้รับใบอนุญาตหรือใบรับรองยื่นแบบแจ้ง พร้อมเอกสารและหลักฐาน ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ทราบก่อน การเปลี่ยนแปลงสถานที่ดังกล่าวไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน และให้นำความในข้อ ๘ ข้อ ๑๑ และข้อ ๑๒ มาใช้บังคับแก่การตรวจสอบและการเปลี่ยนแปลงสถานที่เลี้ยงสัตว์ป่าสงวนหรือเก็บรักษาซากสัตว์ป่าสงวน และในการแก้ไขเปลี่ยนแปลงสถานที่เลี้ยงสัตว์ป่าสงวนหรือเก็บรักษาซากสัตว์ป่าสงวนในใบอนุญาตหรือใบรับรอง โดยอนุโลม

กรณีประสงค์จะเปลี่ยนแปลงสถานที่เลี้ยงสัตว์ป่าสงวนหรือสถานที่เก็บรักษาซากสัตว์ป่าสงวนชั่วคราว โดยนำไปจัดแสดง แข่งขัน หรือเพื่อวัตถุประสงค์ที่แตกต่างจากการเลี้ยงหรือเก็บรักษา ตามปกติและมีระยะเวลาไม่เกินสามสิบวัน ให้ผู้รับใบอนุญาตหรือใบรับรองยื่นแบบแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่พร้อมเอกสารและหลักฐาน ก่อนการดำเนินการเคลื่อนย้าย เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่พิจารณา ถึงเหตุแห่งการเคลื่อนย้าย ลักษณะการจัดแสดง แข่งขัน การควบคุมดูแลระหว่างเปลี่ยนสถานที่ ครอบครองชั่วคราวและสถานที่รองรับ เห็นว่ามีสวัสดิภาพ เหมาะสม และความปลอดภัยเพียงพอ ให้อนุญาตให้ผู้รับใบอนุญาตหรือผู้รับใบรับรองเปลี่ยนแปลงสถานที่เป็นการชั่วคราวได้

หากมีความจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงสถานที่เลี้ยงหรือเก็บรักษาชั่วคราวมากกว่าสามสิบวัน ให้ยื่นแบบแจ้งพร้อมระบุรายละเอียดระยะเวลาที่ต้องการขยายระยะเวลาเพิ่มเติมต่อพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อพิจารณา โดยต้องยื่นก่อนที่ระยะเวลาของการอนุญาตครั้งแรกสิ้นสุดลง เว้นแต่มีเหตุสุดวิสัย

ผู้รับใบอนุญาตหรือผู้รับใบรับรองต้องพร้อมแสดงใบอนุญาตหรือใบรับรองหรือเอกสารหลักฐาน ที่แสดงว่า สัตว์ป่าสงวนหรือซากสัตว์ป่าสงวนนั้น ได้รับอนุญาตให้ครอบครองอย่างถูกต้องตามกฎหมาย และได้รับอนุญาตให้เปลี่ยนแปลงสถานที่เลี้ยงสัตว์ป่าสงวนหรือสถานที่เก็บรักษาซากสัตว์ป่าสงวนชั่วคราว จากพนักงานเจ้าหน้าที่ หากมีการขอตรวจสอบจากพนักงานเจ้าหน้าที่หลังเคลื่อนย้ายสัตว์ป่าสงวน หรือซากสัตว์ป่าสงวนนั้นเรียบร้อยแล้ว

ข้อ ๒๓ กรณีตรวจพบว่าสัตว์ป่าสงวนหรือซากสัตว์ป่าสงวนตามใบอนุญาตหรือใบรับรอง ตกเป็นของกลางในคดีอาญา หรือถูกยึดในการบังคับคดีทางแพ่งหรือทางปกครอง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ ดำเนินการตามข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องต่อไป

ในกรณีที่สัตว์ป่าสงวนตกเป็นของแผ่นดินและมีการจัดการของกลางโดยการขายทอดตลาด ผู้ซื้อสัตว์ป่าสงวนนั้นต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามข้อ ๗ และให้นำความในข้อ ๘ ข้อ ๑๑ และข้อ ๑๓ มาใช้บังคับแก่การตรวจสอบสถานที่เลี้ยงสัตว์ป่าสงวนและการออกใบอนุญาต โดยอนุโลม

ข้อ ๒๔ ในกรณีที่ความปรากฏแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ว่า ผู้รับใบอนุญาตหรือใบรับรองขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามข้อ ๗ หรือสถานที่เลี้ยงสัตว์ป่าสงวน มิได้มีสวัสดิภาพแก่สัตว์ป่าสงวนตามชนิดและจำนวนที่ครอบครอง หรือการโอนใบอนุญาตหรือใบรับรองที่ได้มีการออกใบอนุญาตหรือใบรับรองจากพนักงานเจ้าหน้าที่ตามส่วนที่ ๖ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เสนอเรื่องต่ออธิบดีเพื่อมีคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตหรือใบรับรองนั้น แล้วแต่กรณี

ในการแจ้งคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตหรือใบรับรอง ให้ผู้รับใบอนุญาตหรือใบรับรองส่งมอบสัตว์ป่าสงวนหรือซากสัตว์ป่าสงวน พร้อมใบอนุญาตหรือใบรับรองแล้วแต่กรณี ให้แก่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช โดยเร็ว ภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับคำสั่งเพิกถอนดังกล่าว

ข้อ ๒๕ ในกรณีที่เครื่องหมายประจำตัวสัตว์ป่าสงวนหรือซากสัตว์ป่าสงวนตามข้อ ๘ ขำรุคสูญหาย หรือมีการเปลี่ยนแปลงจนไม่สามารถใช้ระบุตัวของสัตว์ป่าสงวนหรือซากสัตว์ป่าสงวนนั้นได้ หรือเป็นสัตว์ป่าสงวนที่เพิ่มขึ้นตามข้อ ๒๑ ให้ผู้รับใบอนุญาตหรือผู้รับใบรับรองจัดทำเครื่องหมายประจำตัวสัตว์ป่าสงวนหรือซากสัตว์ป่าสงวนนั้นใหม่ตามวิธีการในข้อ ๘ และแจ้งพนักงานเจ้าหน้าที่ทราบ

หากผู้รับใบอนุญาตหรือใบรับรองไม่อาจจัดทำเครื่องหมายประจำตัวสัตว์ป่าสงวนหรือซากสัตว์ป่าสงวนตามวรรคหนึ่งได้ ให้แจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบเพื่อจัดทำเครื่องหมายหรือหลักฐานประจำตัวสัตว์ป่าสงวนหรือซากสัตว์ป่าสงวนนั้นต่อไป และให้พนักงานเจ้าหน้าที่แก้ไขรายละเอียดเกี่ยวกับเครื่องหมายประจำตัวที่ระบุในใบอนุญาตหรือใบรับรองให้ตรงตามความเป็นจริง

ข้อ ๒๖ กรณีอธิบดีมีคำสั่งไม่ออกใบอนุญาตหรือใบรับรอง หรือผู้แจ้งการครอบครองหรือผู้ได้รับใบอนุญาตหรือใบรับรองขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามข้อ ๗ หรือไม่ชำระค่าธรรมเนียมใบอนุญาตหรือใบรับรอง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่แจ้งเป็นหนังสือให้ผู้แจ้งการครอบครองทราบพร้อมด้วยเหตุผล การแจ้งสิทธิอุทธรณ์และการอุทธรณ์ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง

หากพนักงานกำหนดระยะเวลาอุทธรณ์หรือคำอุทธรณ์ฟังไม่ขึ้น ให้ถือว่าสัตว์ป่าสงวนหรือซากสัตว์ป่าสงวนนั้นตกเป็นของแผ่นดิน และให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการตามข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องต่อไป

หากอุทธรณ์ฟังขึ้น ให้พนักงานเจ้าหน้าที่คืนสัตว์ป่าสงวนหรือซากสัตว์ป่าสงวนนั้นแก่ผู้แจ้งการครอบครองและดำเนินการตามขั้นตอนการออกใบอนุญาตหรือใบรับรองต่อไป หรือออกใบอนุญาตหรือใบรับรองให้แก่ผู้ครอบครองหรือผู้รับโอนใบอนุญาตหรือใบรับรอง แล้วแต่กรณี

ข้อ ๒๗ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ครอบครอง การแจ้งผลการพิจารณาตามระเบียบนี้ หากผู้ครอบครองได้แจ้งความประสงค์หรือยินยอมให้ส่งหนังสือแจ้งผลการพิจารณาโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พนักงานเจ้าหน้าที่อาจแจ้งโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์แทนการแจ้งเป็นหนังสือก็ได้ การแจ้งทางอิเล็กทรอนิกส์ให้มีผลตามกฎหมายเช่นเดียวกับการแจ้งผลการพิจารณาตามปกติ

หมวด ๒

การแจ้งและการรับแจ้ง การออกใบอนุญาตครอบครองสัตว์ป่าคุ้มครองชั่วคราว การออกใบรับรอง การครอบครองซากสัตว์ป่าคุ้มครอง อายุใบอนุญาตหรือใบรับรอง การครอบครองสัตว์ป่าคุ้มครอง ซากสัตว์ป่าคุ้มครอง หรือผลิตภัณฑ์จากซากสัตว์ป่าคุ้มครอง การดำเนินการต่อซากสัตว์ป่าคุ้มครอง หรือผลิตภัณฑ์จากซากสัตว์ป่าคุ้มครองที่มีไว้เพื่อการค้า การต่ออายุใบอนุญาตหรือใบรับรอง การโอน ใบอนุญาตหรือใบรับรอง การออกใบแทนใบอนุญาตหรือใบรับรอง และการจำหน่าย จ่าย หรือโอนสัตว์ป่าคุ้มครอง

ข้อ ๒๘ ในกรณีที่มีการออกกฎกระทรวงตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดชนิดของสัตว์ป่าคุ้มครองเพิ่มเติมจากกฎกระทรวงที่ออกตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ และในกรณีออกกฎกระทรวงกำหนดชนิดสัตว์ป่าคุ้มครองเพิ่มเติมจากกฎกระทรวงที่ออกตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ ให้นำความในหมวด ๑ ยกเว้น ข้อ ๕ และข้อ ๗ (๓) ของส่วนที่ ๑ มาใช้บังคับแก่ผู้ครอบครองซึ่งชนิดสัตว์ป่าคุ้มครอง ซากสัตว์ป่าคุ้มครองหรือผลิตภัณฑ์จากซากสัตว์ป่าคุ้มครอง ดังกล่าวด้วย โดยอนุโลม

ในกรณีที่สัตว์ป่าคุ้มครองตามที่กำหนดในกฎกระทรวงเดิมชนิดใดถูกปลดออกจากรายการตามกฎกระทรวงใหม่ ให้ใบอนุญาตครอบครองสัตว์ป่าคุ้มครองชั่วคราวและใบรับรองการครอบครองซากสัตว์ป่าคุ้มครองหรือผลิตภัณฑ์จากซากสัตว์ป่าของผู้ได้รับใบอนุญาตหรือใบรับรองเฉพาะสัตว์ชนิดนั้น สิ้นผลบังคับ ผู้ครอบครองสัตว์ป่าหรือซากสัตว์ป่าดังกล่าว มีสิทธิที่จะครอบครองสัตว์ป่าหรือซากสัตว์ป่าต่อไปหรือโอนสัตว์ป่าหรือซากสัตว์ป่านั้นได้ โดยไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งระเบียบนี้

หากเป็นการปรับปรุงจากสัตว์ป่าคุ้มครองนั้นไปเป็นสัตว์ป่าสงวน ผู้รับใบอนุญาตหรือใบรับรองสัตว์ป่าคุ้มครองหรือซากสัตว์ป่าคุ้มครองดังกล่าวต้องแจ้งการครอบครองตามส่วนที่ ๑ ของหมวด ๑ และอยู่ภายใต้บังคับของหมวด ๑ ต่อไป

ข้อ ๒๙ ให้นำความในหมวด ๑ ส่วนที่ ๒ การจำหน่าย จ่าย หรือโอนสัตว์ป่าสงวน มาบังคับใช้แก่ผู้ครอบครองซึ่งชนิดสัตว์ป่าคุ้มครองตามข้อ ๒๘ วรรคหนึ่ง ที่ประสงค์จะจำหน่าย จ่าย หรือโอนสัตว์ป่าคุ้มครอง ให้แก่ผู้รับใบอนุญาตดำเนินการเพาะพันธุ์สัตว์ป่า กรณีที่เป็นสัตว์ป่าคุ้มครองที่เพาะพันธุ์ได้ด้วย โดยอนุโลม

ข้อ ๓๐ ให้นำความในหมวด ๑ ส่วนที่ ๖ การโอนใบอนุญาตหรือใบรับรอง มาบังคับใช้แก่ผู้รับใบอนุญาตดำเนินการเพาะพันธุ์สัตว์ป่า กรณีที่เป็นสัตว์ป่าคุ้มครองที่เพาะพันธุ์ได้ ที่ประสงค์จะขอรับโอนใบอนุญาตหรือใบรับรองด้วย โดยอนุโลม

ข้อ ๓๑ กรณีเป็นซากสัตว์ป่าคุ้มครองหรือผลิตภัณฑ์จากซากสัตว์ป่าคุ้มครองที่มีไว้เพื่อการค้า เมื่อดำเนินการตามข้อ ๘ เรียบร้อยแล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่จดแจ้งชนิดและจำนวนของซากสัตว์ป่าคุ้มครองหรือผลิตภัณฑ์จากซากสัตว์ป่าคุ้มครองที่ได้รับแจ้ง และให้ออกหนังสือให้จำหน่ายซากสัตว์ป่าคุ้มครองหรือผลิตภัณฑ์จากซากสัตว์ป่าคุ้มครอง และให้ผู้ครอบครองจำหน่ายซากสัตว์ป่าคุ้มครองหรือผลิตภัณฑ์จากซากสัตว์ป่าคุ้มครองนั้นให้เสร็จสิ้นภายในสามปี โดยต้องออกหนังสือกำกับการจำหน่ายซากสัตว์ป่าคุ้มครองหรือผลิตภัณฑ์จากซากสัตว์ป่าคุ้มครองที่ได้จำหน่ายให้แก่ผู้ซื้อทุกครั้งที่มีการจำหน่าย เว้นแต่เป็นการจำหน่ายซากสัตว์ป่าคุ้มครองเพื่อนำไปบริโภค ทั้งนี้ รายละเอียดเกี่ยวกับหนังสือกำกับการจำหน่ายซากสัตว์ป่าคุ้มครองหรือผลิตภัณฑ์จากซากสัตว์ป่าคุ้มครอง วิธีการใช้ และการตรวจสอบหนังสือกำกับ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขกำหนดตามกฎหมายกระทรวง ว่าด้วยการค้าซากสัตว์ป่าคุ้มครองหรือผลิตภัณฑ์จากซากสัตว์ป่าคุ้มครอง ที่ออกตามความในมาตรา ๓๐ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒

เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาสามปี หากยังคงมีซากสัตว์ป่าคุ้มครองหรือผลิตภัณฑ์จากซากสัตว์ป่าคุ้มครองเหลืออยู่ ให้ผู้ครอบครองแจ้งชนิดและจำนวนของซากสัตว์ป่าคุ้มครองหรือผลิตภัณฑ์จากซากสัตว์ป่าคุ้มครองที่เหลือต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ครบกำหนดสามปีและให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบและจดแจ้งชนิดและจำนวนซากสัตว์ป่าคุ้มครองหรือผลิตภัณฑ์จากซากสัตว์ป่าคุ้มครองที่เหลืออยู่ไว้ และให้อธิบดีพิจารณาออกใบรับรองให้แก่ผู้ครอบครองเพื่อเป็นหลักฐานการครอบครองต่อไป

หนังสือกำกับการจำหน่ายซากสัตว์ป่าคุ้มครองหรือผลิตภัณฑ์จากซากสัตว์ป่าคุ้มครองให้มีอายุสามสิบวันนับแต่วันที่ออกหนังสือกำกับการจำหน่าย ให้ผู้ซื้อซากสัตว์ป่าคุ้มครองหรือผลิตภัณฑ์จากซากสัตว์ป่าคุ้มครองยื่นแบบแจ้งการครอบครองพร้อมหนังสือกำกับการจำหน่ายต่อพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อครอบครองซากสัตว์ป่าคุ้มครองหรือผลิตภัณฑ์จากซากสัตว์ป่าคุ้มครองนั้นต่อไป โดยให้นำความในหมวด ๑ ส่วนที่ ๓ ข้อ ๑๒ และข้อ ๑๓ มาใช้บังคับแก่การออกใบรับรองการครอบครองซากสัตว์ป่าคุ้มครองหรือผลิตภัณฑ์จากซากสัตว์ป่าคุ้มครองดังกล่าวด้วย โดยอนุโลม

ข้อ ๓๒ ให้อธิบดีเป็นผู้รักษาการตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๔

ธัญญา เนติธรรมกุล

อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช